

4. Парамонов Ю.М., Бабенко Л.Л., Вишневський В.Д. та ін. Органи державної безпеки на Полтавщині (1919 – 1991). – Полтава.: «АСМІ», 2005. – 206 с.
5. Печатня С. П. Собрание узаконений и распоряжений рабоче-крестьянского правительства Украины за 1919 г. Киев, 1919.
6. Сусло Д. С. Організація судових органів Української РСР в період 1917-1925 рр. / Д. С. Сусло. – К. : Вид-во Київ. ун-ту, 1960. – 88 с.
7. Юлдашев С.О., Демченко С.Ф. Етапи у реформуванні судової системи України / С.О. Юлдашев, С.Ф. Демченко // Правові новели. Науковий юридичний журнал. 2021. №15. С. 133-144.

УДК 352:353:005.2

Сорока М.А. аспірантка спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Науковий керівник: Маматова Т.В. д.держ.упр., професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування
(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» м. Дніпро, Україна)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД НА ОСНОВІ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

Констатуючи підвищений науково-практичний інтерес до смарт-спеціалізації, не можна не помітити її дуальний характер, а саме: з одного боку, її трактують як інструмент політики, з іншого – як концепцію стратегування (що містить багато спільного з кластерною політикою, кінцева мета якої – підвищення конкурентоспроможності економіки європейських країн).

У науковому середовищі до принципів, на яких базується розвиток регіону на основі смарт-спеціалізації, відносять:

- економічне зростання і створення нових компаній шляхом виходу на ринок нових гравців, диверсифікації компаній, а також їх агломерації в межах інноваційних кластерів, що в підсумку стимулює економічне зростання регіону;
- інновації, які з’являються у відповідь на ті чи інші виклики та є рушійною силою структурних змін у певних галузях економіки та сегментах ринку;
- спеціалізація, що дозволяє більш ефективно використовувати обмежені ресурси, а завдяки економії від масштабу – знижувати ціни для споживачів [1].

Зауважимо, що реалізація державної регіональної політики на період до 2027 року здійснюватиметься на основі комплексного територіального підходу, який передбачає, що об’єктом у рамках регіональної політики є територія, яка характеризується специфічним набором соціальних, просторових, екологічних та економічних особливостей. У Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки [2] запроваджено нові підходи до державної регіональної політики у новому плановому періоді та визначено такі типи територій, що потребують особливої уваги з боку держави та застосування спеціальних механізмів та інструментів стимулювання їх розвитку:

- агломерації (територіальні скупчення населених пунктів (насамперед міст), що формують цілісні суспільно-територіальні утворення з чисельністю населення понад 500 тис. осіб);
- великі міста (міста з чисельністю населення від 100 тис. осіб і більше);
- середні міста (міста з чисельністю населення від 50 до 100 тис. осіб);
- малі міста (міста з чисельністю населення до 50 тис. осіб);
- монофункціональні міста (міста, розвиток яких пов’язаний з реалізацією однієї виробничої функції та які віднесені до центрів вугледобування, видобування рудної і нерудної сировини, хімічної і нафтопереробної промисловості);

– сільські території у несприятливих умовах (територіальні громади, що одночасно мають такі характеристики, як щільність сільського населення нижча 15 осіб на кв. кілометр, відстань до найближчих міст з населенням більше 50 тис. осіб понад 30 хвилин на автомобілі (орієнтовно 40 кілометрів автомобільними дорогами з твердим покриттям), чисельність населення скоротилася у період 2008-2018 років більш як на 30 відсотків);

– гірські території Українських Карпат (територіальні громади, які розташовані у гірській місцевості і до складу яких входить щонайменше один населений пункт, якому надано статус гірського відповідно до Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні») [3];

– макрорегіон «Азов-Чорне море» (частина території України, яка прилягає до морського узбережжя або узбережжя морських заток і лиманів у межах 30-кілометрової доступності);

– зони впливу міжнародних транспортних коридорів (частина території України в межах 15-кілометрової доступності до міжнародних автомобільних доріг загального користування державного значення);

– прикордонні регіони (регіони, які безпосередньо прилягають до державного кордону);

– прикордонні території у несприятливих умовах (територіальні громади, розташовані біля кордону з державами, відносини з якими передбачають додатковий рівень безпеки державного кордону, обмеження руху товарів та людей, що стримує розвиток місцевої економіки та залучення інвестицій (російська федерація, Придністров'я Республіки Молдова) в межах 30-кілометрової доступності, або лінії розмежування відповідно до Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції») [4];

– тимчасово окуповані території України (частини території України, тимчасово окуповані внаслідок збройної агресії російської федерації, в межах яких відповідно до Закону України [5], збройні формування російської федерації та окупаційна адміністрація російської федерації встановили та здійснюють загальний контроль);

– природоохоронні території та об'єкти (території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» [6], відповідно до Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» [7] об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО).

Запровадження нових підходів до державної регіональної політики, а саме перехід до територіально спрямованої політики розвитку на основі стимулювання використання власного потенціалу територій, надання підтримки окремим територіям, що характеризуються особливими проблемами соціально-економічного розвитку, високим історико-культурним потенціалом, екологічними умовами та потребами охорони навколишнього природного середовища [2], створює умови для впровадження та використання підходу смарт-спеціалізації в розробці стратегій розвитку територіальних громад.

Список використаних джерел

1. Возняк Г. В. Теоретико-методологічні аспекти формування моделі смарт-спеціалізації регіонів України. *Регіональна економіка*. 2021. № 2. С. 27–36.
2. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 05.09.2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text>.
3. Про статус гірських населених пунктів в Україні : Закон України від 15.02.1995 р. № 56/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/95-вр#Text>.

4. Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції : Закон України від 02.09.2014 р. № 1669-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1669-18#Text>.

5. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України : Закон України від 15.04.2014 р. № 1207-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>.

6. The Man and the Biosphere Programme (MAB). UNESCO : website. URL: <https://en.unesco.org/mab>.

7. Про національну інфраструктуру геопросторових даних : Закон України від 13.04.2020 р. № 554. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-IX#Text>.

УДК 351.083

Сорокіна Н.Г. д. держ. упр., доцент, доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування

Навчально-науковий інститут державного управління НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ НА ПУБЛІЧНІЙ СЛУЖБІ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН МІЖ ВЛАДОЮ ТА ГРОМАДОЮ

Бездоганна чесність, порядність, патріотизм, неупередженість, високий професіоналізм – це те, що суспільство очікує від публічних службовців. Від моральних якостей публічних службовців, їх самовідданості в служінні суспільному благу безпосередньо залежить ставлення громадян до органів влади. Будь-які вади, недоліки, помилки, проблеми у вирішенні справ, приниження гідності людини, аморальні вчинки є найсильнішими чинниками дестабілізації суспільства, які створюють негативну репутацію як конкретному публічному службовцеві, так і публічній службі в цілому. Для того, щоб бути ефективною, публічна служба повинна ґрунтуватися на міцному духовно-моральному фундаменті.

Довіра громадян до владних структур, спроможність державно-управлінського апарату ефективно виконувати своє соціальне призначення є визначальними факторами конструктивного розвитку та гуманізації суспільства. Моральний вимір функціонування публічної служби стає вагомим елементом формування партнерських відносин між владою та громадою, ресурсом управління професійною діяльністю, чинником стимулювання високого професіоналізму публічних службовців. Тому основою реформування публічної служби України повинно бути саме підвищення високих стандартів доброчесності на публічній службі, яка орієнтується на цінності демократичної, правової і соціальної держави, служіння суспільному благу, професійну компетентність, здатність ефективно, в рамках закону і посадових повноважень реалізовувати функції державного органу та органу місцевого самоврядування.

За останні роки тема доброчесності на публічній службі є однією з найактуальніших, яка хвилює наше суспільство, обговорюється європейською та міжнародною спільнотою. Категорія «доброчесність» належить до фундаментальних категорій науки етики, відображає суб'єктивну форму моралі та означає результат виявлення у поведінці особистості певних стійких позитивних моральних якостей. Доброчесність публічної служби може у найзагальнішому вигляді означати високоморальну характеристику її представників, діяльність яких спрямована на досягнення добра (блага) як для кожної окремої людини, так і суспільства в цілому [1, с. 40]. Як влучно зазначає Чеченко К. О., «Без наявності добрих промислів, чесних